

[Formanden.]

12) Første behandling af:

Forslag til lov om ændringer i færdselsloven.

Mødet hævet kl. 19,43.

74. møde.

Torsdag den 19. marts kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. [Ophævelse af skattefradragreglen] [af Aksel Larsen m.fl.].

Valgt blev: Peter Nielsen, Holger Eriksen, Lis Groes, Ove Hansen, Egon Jensen, Chr. Rasmussen, P. A. Rasmussen, Retoft, Axel Sørensen, Foged, Alfred Bøgh, Jens Chr. Christensen, Finn Poulsen, Haunstrup Clemmensen, Hagen Hagensen, Poul Møller og Aksel Larsen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om dybfrosne levnedsmidler m. v.

og

forslag til lov om ændring af lov om levnedsmidler m. m.

Valgt blev: Lis Groes, Nina Andersen, Boye Hansen, Hjortnæs, Carl Nielsen, Viola Nørlov, Chr. Rasmussen, Chr. Thomsen, Kirkegaard, Anker Lau, Dalsgaard, Niels Eriksen, Ellen Poulsen, Ellen Strange Petersen, Niels Ravn, Gertie Wandel og Skræppemborg-Nielsen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer af lov om indkvartering.

Valgt blev: Gerholm, Andreas Hansen, Ove Hansen, Thomas Have, Poul Nilsson, P. A. Rasmussen, Søgaard, Chr. Thomsen, Jens P. Jensen, Holger Hansen, Ejner Kristensen, Skov Thulesen, Østergaard, Marie Antoinette von Lowzow, Erik Kragh, Reedtz-Thott og O. Mathiasen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Fortsettelse af tredje behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1964 til 31. marts 1965.

(Foregående del af tredje behandling findes i tidenden sp. 4053).

Lovforslaget som helhed sættes til forhandling.

Kaj Andresen: Jeg skal give en kort oversigt over forslaget til finanslov for finansåret fra 1. april 1964 til 31. marts 1965 efter indregning af de i går vedtagne ændringsforslag.

På det fremsatte finanslovsforslag var der på drifts- og anlægsbudgettet opført indtægter til et beløb af 11.805.805.525 kr. og udgifter til et beløb af 11.248.408.991 kr., hvilket gav en merindtægt på 557.396.534 kr. De vedtagne ændringsforslag medfører merindtægter til et beløb af 338.084.035 kr. og merudgifter på 323.454.665 kr., således at merindtægten på drifts- og anlægsbudgettet forhøjes med 14.629.370 kr. Herefter udgør det samlede driftsoverskud 572.025.904 kr.

Forskydningerne på formue- og kapitalbudgettet medfører, at der sker en forbedring i mellemværendet med Danmarks nationalbank på 290.859.834 kr. Heraf indsættes på finansministeriets kontokurant 115.859.834 kr. På statsforskrivningerne for 1960 afdrages 50 mill. kr., og på kontoen vedrørende invalide- og folkepension indsættes 125 mill. kr. Det såkaldte kasseoverskud, der ved finanslovsforslagets fremsættelse skønnedes at ville udgøre ca.

[Kaj Andresen.]

171 mill. kr., vil derfor øges med ca. 62 mill. kr. til i alt ca. 233 mill. kr.

Jeg skal derefter på udvalgsflertallets vegne — venstre, det konservative folkeparti, det radikale venstre og socialdemokratiet — anbefale finanslovsforslaget til vedtagelse og samtidig meddele, at socialistisk folkeparti vil undlade at stemme.

O. Mathiasen: Inden finanslovsforslaget for 1964-65 kommer til endelig afstemning i det høje ting, har jeg et par bemærkninger at fremsætte, som i hovedsagen har relation til forslaget § 22, det militære budget. Først har jeg imidlertid et par konkrete spørgsmål at stille til den højtærede indenrigsminister og til den højtærede udenrigsminister.

Når vi, socialistisk folkeparti, ikke for tredje gang har fremsat vort forslag om ændring i loven af 1933 om værnepligtiges adgang til civilt arbejde, den såkaldte militærnægterlov, skyldes det, at den højtærede indenrigsminister i fjor til undersøgelse af hele militærnægterproblemet nedsatte et udvalg, som skulle finde frem til forslag til en revision af nævnte lov. Det var et udmærket initiativ. En retssag, som for nylig har fundet sted i Helsingør, viser tydeligt, at en revision af denne lov er påkrævet. En hel del af det arbejde, som militærnægterne nægtede at udføre i Gribskovlejren, blev i pressereferater betegnet som idiotisk og meningsløst. Den højtærede minister har allerede vist, at det på flere måder i høj grad er muligt at sætte militærnægterne til et fornuftigt, positivt og samfundsnyttigt arbejde, og jeg tror, den højtærede minister vil give mig ret i, at dette arbejde er blevet udført til alles tilfredshed. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede minister, om der kan siges noget om, hvorvidt det nævnte udvalg kan gøre sit arbejde færdig snarest, således at militærnægterne kan komme til at nyde godt af de gode forsøgsresultater, der allerede er opnået ved den højtærede ministers udmærkede indsats. Jeg gør opmærksom på, at det foreliggende finanslovsforslag udviser en stigning på omkring 50 pct. af udgifterne til militærnægterforanstaltninger til ca. 1½ mill. kr. Selv om jeg ved, at denne stigning

for en del skyldes, at antallet af militærnægtere er stigende, kan jeg da ikke tænke mig, at et eneste æret medlem i det høje ting vil finde det urimeligt, at militærnægterne kommer til at udføre et virkeligt nyttigt og positivt arbejde for de mange penge, som staten bruger til disse foranstaltninger.

Dernæst vil jeg gerne spørge den højtærede udenrigsminister, hvordan det går med arbejdet i det folketingsudvalg, som arbejder med socialistisk folkepartis forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en afrustningskommission. Vi fremsatte forslaget den 12. november i fjor, og vi er utålmodige efter snart at se et resultat af arbejdet. Jeg vil spørge: kan vi regne med, at udvalget gør sit arbejde færdigt, således at forslaget kan komme til endelig afgørelse, forhåbentlig en positiv afgørelse, her i tinget i denne samling?

Så skal jeg vende mig til det, som det ligger mig særlig på hjerte at få sagt her. I går stemte vi i min gruppe for en række ændringsforslag til finanslovsforslagets § 22, men det var forslag om bortfald af alle bevillinger til forsvarsministeriet. Det var fjerde gang, vi stemte sådan, og der er vel ingen i denne sal, der tvivler på, at vi fortsat vil stemme på samme måde. Nu ved jeg meget vel, at der i denne sal synes at være meget ringe interesse for at diskutere og snakke om militære problemer. Det synes, som om disse problemer næsten er tabu i folketinget, og især er man ikke interesseret i at diskutere den stilling, som vi i SF tager til militæret. Det får nu være. Jeg fortsætter.

Vi har tit hørt, at det er paradeafstemninger, vi foretager, at vi fremsætter agitationsforslag, og hvad man ellers kan finde på at sige om det, man ikke kan lide. Jeg kunne tænke mig, ja, jeg ved, at der i denne stillingtagen til os er adskillige medlemmer i denne sal, der har en dårlig samvittighed, når de ikke stemmer sammen med os, og jeg lykønsker det radikale venstre til opstillingen af forstander Svend Haugegaard i Skivekredsen, en sikker radikal kreds; så ved jeg i hvert fald, at efter det valg, der snart kommer, vil der være én mere, der stemmer sammen med os i SF i disse spørgsmål.

Jeg vil gerne have lov til — og jeg håber,

[O. Mathiasen.]

at man vil finde sig i det — at minde om en begivenhed, der fandt sted i det høje folketing; jeg indrømmer, at det er noget længe siden, for det var i 1924, men det var en begivenhed, der stærkt medvirkede til, at jeg fandt min politiske plads i socialdemokratiet, som det stærke antimilitaristiske parti det var dengang. Det var den 13. november 1924, da den socialdemokratiske forsvarsminister Laust Rasmussens forslag om afrustning af Danmark var til første behandling i folketinget. Venstre og de konservative gik naturligvis stærkt imod forslaget, som man bl. a. betegnede — ja, det gjorde man — som et parade- og agitationsforslag. Men den socialdemokratiske ordfører gik lige så naturligt — det var jo dengang — i en stor og meget varmhjertet tale ind for forslaget. Han sagde bl. a., at der var tale om det mest betydningsfulde lovforslag, der nogen sinde havde ligget på folketingets bord. Det bemærkelsesværdige ved denne sag er ikke blot, at det var en socialdemokratisk regering, der fremsatte forslaget om total afrustning af Danmark, men også at det blev vedtaget i folketinget af de to partier socialdemokratiet og de radikale med 75 stemmer mod venstres og de konservatives 71 stemmer. Og havde vi ikke dengang haft det landsting, hvor venstre og de konservative havde flertal, var afrustningsforslaget blevet lov her i landet og total afrustning gennemført. Jeg er overbevist om, at det ville have været til lykke for Danmark, om det var sket.

Vi havde dengang et militærbudget på ca. 60 mill. kr., en klatskilling i forhold til de kæmpesummer, som socialdemokratiet og de radikale i dag er villige til at ofre på militærets alter, et beløb, der figurerer på budgettet med godt 1.500 mill. kr., men som i virkeligheden er betydeligt større og må forventes at ville stige betydeligt i de allernærmeste år, hvis de politiske forhold ikke ændres efter det kommende valg.

Jeg finder i øvrigt i denne forbindelse anledning til at spørge den højtærede for-

svarsminister, om han her fra denne talerstol klart kan dementere de flere gange fremsatte påstande i pressen om en komplet meningsløs og uforvarselig ødselhed inden for militæret. Sidst er sådanne påstande fremsat på et radikalt møde i København i denne uge, hvor en reserveløjtnant ifølge pressen fortalte, at han havde fået 2.300 kr. for 3 ugers tjeneste, hvor han ikke bestilte et klap — som han sagde — og at halvdelen af maden i kostforplejningen på Karup flyveplads regelmæssigt bliver smidt væk. Han oplyste, at der var tale om mad til 2.000 mennesker. Der har også været noget fremme om et kolossalt spild af benzin inden for militæret.

Jeg mener, at folketingets medlemmer, som bevilger de mange hundrede millioner kroner til militæret hvert år, og at i øvrigt alle skatteydere — hver familie i Danmark betaler hvert år gennemsnitligt ca. 2.000 kr. til det militære forsvar — har krav på klart og tydeligt at få at vide, om dette er rene skrøner, eller om der er blot et gran af sandhed deri.

Hele denne kæmpeoprustning, der især har fundet sted siden 1945, sker stort set på initiativ af og under ledelse af de to partier, som for blot 40 år siden ville afruste Danmark totalt. Og det er ikke blot en militær oprustning, der er tale om; også på flere andre områder er der ført en politik, som vi i vort parti anser for yderst farlig for vort land, for vort lands fremtidige eksistens, for vore landsmænd. Det gælder f. eks. vor stærke engagering i det militære NATO-fællesskab; det gælder den dansk-tyske militære enhedskommando; det gælder den usikre holdning, som regeringen har givet udtryk for med hensyn til placering af atomvåben på dansk grund; det gælder den udbygning af civilforsvaret, især af planerne om bunkersbyggeri, som vi anser for at være et led i oprustningen i den henseende, at befolkningen skal komme til at tro, at der er gode muligheder for beskyttelse og overlevelse, hvis krigen kommer. Og det gælder på flere andre områder.

[O. Mathiasen.]

Jeg indrømmer blankt, at den udvikling, jeg her har skildret, forekommer mig at være den største tragedie i det politiske liv i Danmark i dette århundrede, og jeg spørger: vil man fortsætte denne politik også efter det kommende valg, hvis den nuværende regering fortsat får ledelsen af landets politik? Eller vil man sætte positivt og stærkt ind med en afspændingspolitik i nøje relation til den tydelige storpolitiske afspænding, der glædeligvis har vist sig i den senere tid? Vil man som et led i nedrustningen snart gøre alvor af at gennemføre den nedsættelse af den militære tjenestetid, som længe har været bebudet, men kun i ringe grad er realiseret indtil dato? Vil man alvorligt tage fat på overvejelse af spørgsmålet om en atomvåbenfri zone i de nordiske lande, som det blev foreslået af det ærede medlem hr. Aksel Larsen på Nordisk Råds møde i februar? Det kunne efter vor mening blive begyndelsen til en større atomvåbenfri zone i Mitteleuropa, noget, der efter vor mening i høj grad kunne bidrage til afspænding. Og endelig: vil man snarest tage spørgsmålet om Danmarks frigørelse fra NATO-alliancen op til alvorlig overvejelse? Det kan som bekendt ske i 1969, men et sådant skridt må naturligvis forberedes i god tid.

Lad mig nøjes med disse spørgsmål. Jeg kunne stille adskillige andre af samme karakter, men tiden tillader det ikke.

Jeg er ganske enig med den højtærede udenrigsminister, når han i en pjece om en fredsplan, udkommet for nylig, i forordet siger, at de uforpligtede små nationer har et særligt ansvar i den politiske udvikling. Jeg glæder mig over, at den højtærede statsminister i sit brev til ministerpræsident Khrustjev siger, at den danske regering agter at bidrage til alle bestræbelser for afspænding og nedrustning, men jeg indrømmer — det er mig, der siger det — at jeg synes, at statsministeren så må gøre noget mere for at fremme disse bestræbelser.

Lad mig slutte med at anføre, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde ved første behandling af afrustningsforslaget i 1924. Han forsikrede, at forslaget ikke var et demagogisk agitationsforslag, men et ærligt ment forslag, det første skridt til fredens

indtog mellem folkene, og han sluttede med at sige:

„Thi forbandet være krigen og alt dens væsen, og skam få den, der virker med til dens fortsættelse eller undlader at virke med til dens afskaffelse.“

Jeg deler 100 pct. denne opfattelse. Jeg ville inderligt ønske, at den danske regering og det danske folketing havde den samme opfattelse og ville handle i overensstemmelse dermed. Hvis Danmarks nuværende militær- og udenrigspolitik skal fortsættes fremover, er jeg alvorlig bange for, at det hele — undskyld udtrykket — går ad helvede til.

Formanden: Den sidste bemærkning synes jeg ikke skulle have været anvendt.

Rimstad: Ved behandlingen i det høje ting i går af ændringsforslagene til finanslovsforslaget sagde jeg som ordfører for mit parti, at vi ville undlade at stemme for forslaget. I det følgende skal jeg tillade mig at redegøre for årsagen til denne stillingtagen.

For os er det at stemme for en bestemt lovgivning i første række et spørgsmål om at tage et medansvar for de virkninger, der er en direkte følge af lovgivningsarbejdet. Vi kan ikke tage et sådant medansvar for dette års finanslovsforslag, og hertil er der flere årsager, hvoraf den vigtigste er den, at de overvejelser, der ligger til grund for dette alt for store budget, efter vor opfattelse ikke har været præget af den saglighed og det mådehold, som bør være enhver budgetlægnings alfa og omega.

Bortset fra den begåede fejl ved sidste års budgettering: at tilrettelægge en fremtidig finanspolitik på to så sagligt sårbare og kritisable nødløsninger som omsforliget og helhedsløsningen, og bortset fra, at man fra flertallets side i år bygger videre på det samme fejlagtige grundlag, så må denne rådvildhed — for det er jo nemlig rådvildhed, når man arbejder med nødløsninger — ses i sammenhæng med den meget lange række af uløste politiske problemer, der præger det nuværende ministeriums arbejdsindsats.

Der er her i særlig grad grund til at nævne boligspørgsmålet, hvori regeringen med sit

[Rimstad.]

lejelovsforslag, der var til anden behandling i går, helt synes at have givet op.

Der er videre grund til at nævne de politiske forarbejder omkring næste års overenskomstssituation, der, hvis forarbejderne ikke indledes i god tid, vil tage den kommende regering på sengen i foråret 1965, på samme måde som den nuværende regeringskoalition er blevet taget på sengen to gange i den tid, jeg har haft den ære at være medlem af det høje ting.

For begge disse to overmåde vigtige spørgsmåls vedkommende har regeringen demonstreret en for en flertalsregering påfaldende mangel på vilje og handlekraft. Det er alt for billigt at lægge hænderne i skødet og læne hovedet til den sikre overbevisning, at det er vælgernes opfattelse, at kun en socialdemokratisk regering kan dæmpe utilfredsheden i arbejderbefolkningen på disse afgørende punkter. For det er jo ikke gjort med blot at dæmpe utilfredsheden. Kravene til en konstruktiv politik, der ikke bare går ud på at købe de flest mulige vælgere til den billigste pris, er stigende. Det er resultater, der nu spørges om, og ikke blot sådanne luftige ting som løfter om fuld inflationssikret tjenestemandspension til alle i samfundet, løfte om 40.000, måske 50.000 nye boliger pr. år til førkrigstidspriser og løfte om en paradisiske kildeskat, der får skattebegrebet til at forsvinde ud i den blå røg for alle socialdemokratiske vælgere. Sådanne uopfyldelige løfter godtages næppe som svar på kravet om en realistisk, konstruktiv politik.

Når hensyn tages til denne øjeblikkets helt uafklarede politiske situation på meget vigtige punkter og den sammenholdes dels med de sikre og kostbare virkninger af den letsindighed, der altid synes at præge tiden før et valg i vort samfund, dels med de mange økonomiske advarsler, der fra flere sider er afgivet for den nærmeste fremtid, må vi nødvendigvis afslå at tage medansvaret for den højtærede finansministers budget for det kommende år.

På trods af disse alvorlige advarsler er det nemlig et overoptimistisk budget, vi her behandler, et budget, der gennem sin foruddiskontering af fortsat gode tider både opererer med et stadig forbedret bytteforhold i udenrigshandelen, en stadig produk-

tionsfremgang til udbygning af stigningen i den indre efterspørgsel og en stadig forbedring i landbrugseksportens afsætningsmuligheder til indtjening af den nødvendige fremmede valuta. Det burde ikke være nødvendigt at fortælle den højtærede finansminister, at der desværre i dag er alt for sikre tegn til, at hverken den første eller den sidste af disse forudsætninger, som jeg her har nævnt, holder stik, medens den mellemste, produktionsfremgangen, afhænger af, om man kan undgå, at bygge- og anlægslagene kommer til at tage en for stor del af den disponible arbejdskraft. Og hvordan vil man undgå det, når der skal leves op til alle regeringens hensigter og løfter med hensyn til motorveje, hovedlandeveje, S-tog, tunnelbaner, 40.000 eller 50.000 nye lejligheder pr. år og alle de andre store og små byggerier, huse, museer, institutter, færgehavne og tunneler, som regeringen ikke alene har stillet i udsigt, men også skaffet sig det nødvendige lovgivningsgrundlag for? Vi vil ikke — og det siger vi lige ud til den højtærede finansminister, fordi forord ikke skaber nogen eftertrætte — vi vil ikke tage noget medansvar for alt dette på grund af regeringens i vore øjne alt for letsindige skyden problemerne fra sig og over på fremtiden.

Af disse grunde vil vi ikke stemme for finanslovforslaget.

Herluf Rasmussen: Jeg synes, der er grund til netop på denne tid at omtale nogle enkelte problemer, som jeg tror det vil være gavnligt at få en besvarelse af nu, da de fleste af den høje regerings medlemmer er til stede; desværre er den højtærede udenrigsminister ikke i salen, men andre kan måske give et tilfredsstillende svar på disse spørgsmål.

Jeg synes, det ikke alene er dristigt, men også taktløst, at den vesttyske forsvarsminister, von Hassel, her i hundredåret for 1864 foreslår dansk-tyske fælles militære øvelser. Det er meget glædeligt, at den største del af pressen med et enkelt stort blad som undtagelse tager meget skarp afstand fra, at tyske soldater i fuld uniform skal optræde på dansk jord, ganske vist til forskel fra sidste gang med løst krudt.

Det er dog ikke alene hensynet til følelser-

[Hørluf Rasmussen.]

ne, som er årsag til, at vi mener, ønsket bør afvises, men årsagen er lige så meget den mistillid, der kan fæstes til den vesttyske forsvarsministers udtalelse med hensyn til bevæbning af forbundshæren med atomvåben. Til danske journalister, som for nylig var på besøg i forbundsrepublikken, udtalte von Hassel, at Vesttyskland ikke har bedt om at få atomvåben. Han sagde: vi har ikke ansvaret for dem, vi har ikke ansvar for dem, der er oplagret i Vesttyskland, og vi ønsker ikke at have egne atomvåben. Den 12. november 1963 udtalte forsvarsminister von Hassel sig imidlertid på et kombineret CDU-CSU-møde i Bonn og sagde — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et citat —:

„Et konventionelt angreb kan ikke slås tilbage af NATO med de samme våben, derfor er omgående indsats af atomvåben nødvendig.“

Videre sagde han:

„Ja, jeg deler hr. Strauss' opfattelse, at forbundsværnet — indtil divisionsstørrelse — bliver udrustet med taktiske atomvåben.“

Det spørgsmål, der så melder sig, er, hvornår talte hr. von Hassel sandhed? Alt tyder desværre på, at udtalelsen i november var hans rigtige opfattelse, medens forsikringen om afvisningen af, at forbundsværnet ønskede atomvåben, var noget, han sagde til benefice for den danske og norske offentlighed i forsøg på at få dem til at tro, at Vesttyskland har overvundet den militarisme, som har været skyld i millioner af menneskers død. Det vil derfor have den allerstørste interesse — måske ikke for den høje regering, kun for en dels vedkommende — men udenfor, i offentligheden, at få at vide, om regeringen vil afvise lokketonerne fra Bonn, som kun tjener tyske formål, og klart sige fra: at dansk område ikke skal benyttes til disse fælles dansk-tyske militære øvelser.

Ifølge Londonoverenskomsten af 8. august 1945 skal krigsforbrydere jo forfølges og straffes. Den vesttyske regering har anerkendt dette, men går den fuldt og helt ind derfor? Man kan vel nok have sine tvivl, når man bemærker, at en vesttysk, journalist, Lorenz Knorr, for nylig modtog

en mindre bødestraf for at have udtalt om de tidligere Hitlergeneraler, som nu befandt sig i forbundsværnets tjeneste, at de var krigsforbrydere, og jeg vil gerne spørge rette vedkommende, om den danske regering stadig finder det nødvendigt, at denne overenskomst efterleves, og om den vil øve indflydelse på forbundsregeringen for at få denne til at efterleve overenskomsten. At de nævnte højere officerer, Foertsch og Heusinger o.s.v., er i forbundsværnets tjeneste, taler i hvert fald sit tavse sprog om konsekvenserne.

For at vende tilbage til dansk jord vil jeg gerne yderligere stille det spørgsmål, om den danske regering har nogen indflydelse på, hvem forbundsværnet sender herop til tjeneste ved enhedskommandoen i Karup. Generalmajor von Hobe skal den 1. april afløse generaløjntant von der Groeben som næstkommanderende. Hans militære generalieblad gør ham efter vor opfattelse ikke velegnet til at færdes blandt danske officerer. Han deltog i Hitlers forbryderiske angrebskrige; han holdt ud til det sidste og modtog kort før kapitulationen ridderkorset, da han som kommandør for 79. Volksgrenadierdivision var medansvarlig for, at titusindvis af dårligt udrustede civile tyskere blev ført i døden. Da forbundsværnet skulle oprettes, kunne man bruge denne von Hobe, og i en retssag mod SS-general Simon, som stod anklaget for at være ansvarlig for drab på civilister, sagde von Hobe som specielt sagkyndig til forsvar for Simon, at han syntes, det var rigtigt, at når civilbefolkningen faldt den kæmpende soldat i ryggen, måtte den også tage straffen derfor, og at det var rigtigt, at disse civilister var blevet dømt til døden. Tidspunktet var april 1945, og vi kan vel med rette spørge, om denne mand nu er den rigtige til at deltage i enhedskommandoen i Karup.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Jeg kan over for det ærede medlem hr. O. Mathiasen bekræfte, at det udvalg, det ærede medlem omtalte, er nedsat og i fuldt sving, hvis jeg må bruge det udtryk. Jeg kan også over for det ærede medlem bekræfte, at en række af forsøgene, omend ikke alle, er faldet tilfredsstillende ud, men jeg kan ikke på nuværende tidspunkt sige, hvornår dette udvalgs arbejde kan være afsluttet. Jeg har

[Indenrigsministeren.]

bedt udvalget om at gøre et grundigt arbejde, idet resultatet, der skal komme ud af dette udvalgsarbejde, gerne skulle munde ud i en lov, der kan holde fremover.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 97 stemmer; 16 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i lov om valg til folketinget. (Vederslag og pension m. v. for folketingets formand) [af Vagn Bro m. fl.].

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 104) findes i tidenden sp. 3996).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 131 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1961-62.

(Første behandling af forslaget til folketingsbeslutning (nr. XI) findes i tidenden sp. 3877).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sagen sattes til forhandling.

Aage Fogh: Jeg har bedt om ordet for at gøre et par bemærkninger til den betænkning, der foreligger fra folketingsudvalget. Den slutter med følgende udtalelse:

„Udvalget ønsker at fremhæve værdien af den i folketinget i samlingen 1961-62 truffne beslutning om at fremskynde betænkningerne over statsregnskabet og påskønner det initiativ hertil, som blev taget af de valgte statsrevisorer.“

Jeg er ganske enig i, at det er ønskeligt, at betænkningen over statsregnskabet fremskyndes, men desværre er det gået, som jeg frygtede, da vi vedtog denne lille ændring med hensyn til statsrevisorernes virksomhed, at vi nu har fået to statsrevisorbetænkninger i stedet for én. Vi har tidligere i samlingen fået én betænkning; nu behandler vi den anden betænkning. Jeg anser det for at være meget, meget uheldigt, at statens regnskabsråd, der består af de af folketinget valgte statsrevisorer, af revisionsdepartementernes chefer og af finanshovedbogholderen, ikke har kunnet lægge forholdene sådan til rette, at vi har kunnet få en samlet betænkning. Jeg vil meget henstille, at man hurtigst muligt stræber tilbage til den ordning, at vi kun får én betænkning over statsregnskabet; det kan ikke være rimeligt, at vi skal have den i to afdelinger.

Derfor vil jeg gerne føje et par bemærkninger om spørgsmål, jeg har sagt noget om tidligere. Jeg skønner, at man i det høje ting burde tilstræbe, at de af folketinget valgte statsrevisorer får en udvidet beføjelse, sådan at det bliver de folk, der er valgt af det bevilgende ting, der bliver dirigerende i hele revisionsforetagendet. Jeg tror ikke, det i det lange løb med de kæmpestore bevillinger, vi arbejder med, er forsvarligt og tilstrækkeligt, at revisionsdepartementerne sorterer under ministeren. Allerede da statens budget var på 100 mill. kr., var der folk her i tinget, der havde denne opfattelse. Jeg tror, den er meget, meget mere begrundet nu, og derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at opfordre tinget til — det kan vel ikke nås i denne samling, men så snarest muligt — at gennemføre de her omtalte ændringer.

Jeg tror også, det er nødvendigt, efterhånden som udviklingen skrider fremad, at de af folketinget valgte revisorer tillige interesserer sig for andre forhold end dem, de har interesseret sig for hidtil. Jeg har tidligere nævnt tre spørgsmål, og jeg vil gerne nævne dem igen.

Det må da være rimeligt, at statsrevisio-